

Prekentekest: Matt 3,11-12

Jeg døper dere med vann til omvendelse. Men han som kommer etter meg, er sterkere enn jeg, og jeg er ikke verdig til å ta av ham sandalene. Han skal døpe dere med Den hellige ånd og ild. Han har kasteskovlen i hånden og skal rense kornet på treskeplassen. Hveten sin skal han samle i låven, men agnene skal han brenne opp med en ild som aldri slukner.»

Slik lyder det hellige evangelium.

I dag handler prekenen om dåpen. Det er fordi bibeltekstene vi har lest i dag handler om dåpen. Ser vi etter, er det gjerne slik at tekstene for hver søndag i kirkeåret har en fellesnevner. Det er minst ett tema som går igjen. Slik også i dag. Nå er det ikke alltid like lett å finne denne fellesnevneren. Et godt tips kan være å lese bibeltekstene før en går til kirken. Søndagens bibeltekster finner man på bibel.no (29: Bibel.no) på nettet, hvis man da ikke har en bibelleseplan hvor det jo også står.

2Mos 14

Den av bibeltekstene som vi ikke uten videre ser handler om dåpen, er den første som ble lest, den fra 2Mos 14. Den handler riktignok om vann. Sivsjøunderet er fortellingen om hvordan Gud reddet israelsfolket gjennom vannet. Befrielsen fra fienden var aldri folkets kamp, mens Guds kamp alene for folket. Slik er det også med frelsen i Jesus Kristus. Denne frelsen, befrielsen er Guds verk alene.

I den nye salmeboka har vi med en salme av Børre Knudsen som trekker denne linjen for oss. Salmen heter «Farao nådde oss like ved stranden». Teksten er slik, og vi kan leve oss inn i bibelfortellingen når vi hører den: (30: [Farao...](#))

Farao nådde oss like ved stranden, vi lå i leir foran Pi-Hahirod,
klemte mellom havet og hæren i sanden, klemte i vår grav under klippenes fot.
Bare en eneste utvei lå åpen: veien til havet, til døden i dåpen!
Halleluja! Halleluja! (31: [Farao...](#))

Da, i den siste fortvilede stunden, revnet det veldige, håpløse hav!
Vi som var døde, gikk tørrskodd på bunnen, midt mellom vannene, ut av vår grav.
Herren gikk med oss, hans utvei lå åpen: veien fra døden til livet i dåpen!
Halleluja! Halleluja!

N13.184

Vet dere hva dåpens symbolikk er? (32: [sort skjerm](#)) Dåpens symbolikk er å gå til grunne i vannet for så å stå opp til nytt liv. Død med Kristus og oppstått med Kristus. Paulus skriver i Rom 6 at den som er døpt til Kristus Jesus er døpt til hans død. Og han skriver: «Har vi vokst sammen med Kristus i en død som er lik hans, skal vi være ett med ham i en oppstandelse som er lik hans.» Rom 6,5. Bak det symbolske er det realiteter. Dåpen er derfor ikke bare en symbolhandling, noe som skjer på liksom. I dåpen skjer det på virkelig at vi får et nytt liv. Det nye livet skapes i oss ved hjelp av Den hellige Ånd.

Vi blir altså forenet med Jesus i dåpen, forenet slik at det som Jesus gjorde for oss gjennom sin død og oppstandelse, det gjelder for oss på ordentlig.

Hva gjorde så Jesus for oss gjennom sin død og oppstandelse? Jo han la grunnlaget for frelsen. Når et menneske blir frelst, så skjer aldri det på grunnlag av egenskaper ved mennesket, eller på grunnlag av noe vi har gjort oss fortjent til. Jesus har kjøpt oss fri og betalt med sitt eget liv, da han gav livet sitt til soning for alle våre synder. Frelse er helt og holdent Guds gave, og Gud gir det til oss av godhet, altså av nåde alene, uten at vi betaler egenandel.

Alt er altså gjort ferdig fra Guds side. Det nye livet med tilgivelse og nåde tilbys oss, og vi må ta imot. Dåpen er et nådemiddel. Et nådemiddel er et middel som Gud gir mennesker sin nåde gjennom. Jesus har gitt sin kirke tre nådemidler. Det første av disse er altså dåpen. Hva er så de to andre nådemidlene? (Nattverden og Guds ord) Gjennom disse midlene gir Gud oss sin nåde. Vår oppgave er å ta imot, si ja og takk til alt Gud gir oss av gode gaver.

Tit 3

Den andre teksten i dag er fra Titus 3. Denne teksten handler direkte om dåpen. (33: Tit 3,4-7) Først understrekes Guds kjærlighet og omsorg. «Men det ble åpenbart hvor god vår Gud og frelser er, og at han elsker menneskene.»

Dernest sies det at frelsen er Guds verk. (34: Tit 3,4-7) «Han frelste oss, ikke på grunn av våre rettferdige gjerninger, men fordi han er barmhjertig.» Frelsen er altså av nåde alene. Så sies det videre at frelsen er i dåpen. (35: Tit 3,4-7) «Han frelste oss ved badet som gjenføder og fornyer ved Den hellige ånd.»

Vi har en lang tradisjon i vår kirke for å ta Gud på ordet, tro Guds ord slik det står skrevet. I 1Pet 3 står det også at det er frelse i dåpen. Sammenlikningen er her vannflommen og Noa der åtte mennesker ble frelst i arken. Det står: «Dette er et bilde på dåpen, som nå frelser også dere.» 1Pet 3,21. (36: sort skjerm)

Men, hvis det er frelse i dåpen, da er det vel ingen grunn til å vente med dåp til folk blir store og voksne? Skulle ikke barna også få del i dåpen? I den gamle pakt ble guttebarna omskåret og innlemmet i pakten allerede åtte dager gamle. Siden den kristne dåp for første gang ble praktisert etter Åndens komme på pinsedag, har etter alle solemerker barnedåp blitt praktisert.

Men, kan vi spørre, er det ikke bare voksne vi leser om at ble døpt i evangeliene? Jo, men all dåp vi hører om i evangeliene, som ble gjort av døperen Johannes, av hans disipler og av disiplene til Jesus, alt dette dreier seg om ulike typer omvendelsesdåp. Dette var ikke den kristne dåpen, og slik omvendelsesdåp var for voksne.

Noen blander dette sammen med den kristne dåpen, men den kristne dåpen ble først innstiftet av Jesus like før han fór opp til himmelen. Den kristne dåpen måtte vente til Ånden komme, og ble derfor første gang praktisert pinsedag da det fortelles at om lag tre tusen ble døpt.

Når det siden i Apg blir fortalt at purpurhandleren Lydia sammen med alle i sitt hus ble døpt, at fangevokteren til Paulus og Silas med alle sine ble døpt, at synagogeforstanderen Krispus med mange flere i Korint ble døpt, da er det ingenting som tilsier at det skulle være aldersgrense og barna unntatt. Helt

grunnleggende er det i vår kristne tro at ingen mennesker kan frelse seg selv, og at alle trenger den nåden bare vår Herre kan gi, barn som voksne.

Helt fra kirkens gamle tid har det vært tenkt om de som var underveis til dåp, men som døde før de kom så langt, at også disse var dekket av nåden, disse som var båret fram i bønn til vår Herre. Vi ser det slik at Jesus har befalt oss å døpe, og i lydighet bærer vi de små barn til Jesus i dåpen, og noen voksne blir døpt etter ordningen for voksendåp. Så hender det at det skjer ting vi ikke rår over og man rekker ikke å døpe. Da tenker vi at selv om Jesus har forpliktet oss på dåpen, er han selv større, og dem vi i bønn har lagt i hans hender vil være trygge i hans hender, han som er Herre over liv og død, hva som enn møter oss.

Matt 3,11-12 (37: [Matt 3,11-12 vises på skjermene](#))

Den tredje teksten for i dag er fra Matteusevangeliet. Vi møter døperen Johannes. Han taler om sin egen dåpspraksis. Som nevnt praktiserte han omvendelsesdåp. Åndsdaopen, den som er i Ånd og vann, hørte framtiden til, den hørte Jesus og Ånden til og pinseunderet, slik vi allerede har vært inne på. Den gamle pakt skulle avløses av en ny og bedre, og slik ble det.

Men, og kanskje overraskende for oss, nevner døperen Johannes dommens dag i samme åndedrag. «Han skal døpe dere med Den hellige ånd og ild.» Og så sier han noe om kasteskovlen, om å rense kornet på treskeplassen, om hveten og agnene. Og så er det Jesus som er denne som iverksetter dommen.

Vi har det samme i Joel 3 i Det gamle testamentet, der den allmenne åndsutgytelsen som fant sted på pinsedag, settes i sammenheng med dommens dag. Det verken Joel eller Johannes kunne se, var at mellom Åndens komme og dommens dag kom det en lang nådens tid, som ble kirkens tid og misjonenes tid, ja den varer ennå. Så vil dommen komme, men den som er under nåden har ingenting å frykte.

På treskeplassen blåste det bestandig. Blanding av korn og rusk og rask ble kastet i været. Det tunge kornet falt rett ned og ble tatt vare på. De lette bestanddelene ble blåst videre av vinden, for så å bli til brensel. Ilden som aldri slukker er bilde på dommen og fortapelsen.

Guds utgangspunkt er kjærlighet. I kjærlighet har Gud også gitt evangeliet videre til oss som er hans kirke på jorden, for at vi ved Åndens hjelp skal nå ut med evangeliet like til jordens ender, slik at så mange som mulig får en sjanse til å vende om. Ennå lever vi i kirkens tid og i misjonenes tidsalder. Vi har et oppdrag som haster. De vi når, kan sammen med oss stemme i siste vers i Børre Knudsens salme, i dette herlige fremtidsperspektivet: (38)

Jublende løfter vi hellige hender, vi som forlenget var fordømt og fortapt!
Nyfødt står folket på skinnende strender, folket av prester som Herren har skapt.
Kanaans hellige frukt skal vi nyte: Vin skal vi skjenke, og brød skal vi bryte!
Halleluja! Halleluja!

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.